

Modtager(e):

Arbejdsgruppe vedrørende model for fordeling af basismidler

Kopi:

Gennemgang af uddannelsesindikatorer til brug for fordeling af universiteternes basismidler

20. marts 2007

Indikatorer til model for fordeling af basismidler	2
Ad 1: Vejen gennem uddannelsessystemet	3
Ad 2: Internationalisering.....	8
Ad 3: Nyuddannedes beskæftigelse og indkomst.....	9
Opsummering over datasituationen i forbindelse med FL 08.....	10
Bilag: Uddybende gennemgang af indikatorer	12
Vejen gennem uddannelsessystemet 1: Frafaldsprocent	12
Vejen gennem uddannelsessystemet 2: Studieprogression i første studieår ...	17
Vejen gennem uddannelsessystemet 3: Gennemførelstid	19
Vejen gennem uddannelsessystemet 4: Flere med lav uddannelsessandsynlighed får en videregående uddannelse	23
Vejen gennem uddannelsessystemet 5: Uddannelsestilrettelæggelse, der giver de studerende mulighed for stor fleksibilitet.....	24
Internationalisering 1: Danske studerende til udenlandske universiteter.....	25
Internationalisering 2: Udenlandske studerende til danske universiteter.....	26
Samfundsøkonomisk afkast 1: De færdiguddannedes beskæftigelsesgrad	28
Samfundsøkonomisk afkast 2: De færdiguddannedes indkomst	30

Universitets- og Bygningsstyrelsen
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3395 1200
Telefax 3395 1300
E-post ubst@ubst.dk
Netsted www.ubst.dk
CVR-nr. 2090 5808

Sagsbehandler
Rasmus Tue Pedersen
Jens Storm
Telefon 7226 5556
7226 5594
Telefax 3395 1300
E-post rtp@ubst.dk
Jst@ubst.dk

Sagsnr. 06-010230
Dok nr. 133880
Side 1/31

Indikatorer til model for fordeling af basismidler

Regeringen har som en del af globaliseringsstrategien taget initiativ til, at universiteternes basismidler skal fordeles på basis af kvalitet. Som en del af implementeringen af dette initiativ, har Universitets- og Bygningsstyrelsen afholdt en række møder med eksperter udpeget af universiteterne, for at diskutere relevante uddannelsesindikatorer. Diskussionerne har taget udgangspunkt i oplæg fra Universitets- og Bygningsstyrelsen.

Der er diskuteret uddannelsesindikatorer indenfor følgende tre områder:

1. Vejen gennem uddannelsessystemet
2. Internationalisering
3. Samfundsøkonomisk afkast

Diskussionerne har fokuseret på fordele og ulemper ved at inddrage de enkelte indikatorer i fordeling af basismidler. Dette har blandt andet indebåret drøftelser vedrørende de enkelte indikatorers relevans, og de forventede adfærdsmæssige konsekvenser, det vil have at inkludere indikatoren i en finansieringsmodel.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 2/31

Diskussionerne har konkret taget udgangspunkt i:

- Allerede eksisterende indikatorberegninger. Der er dog også i nogle tilfælde foreslået nye indikatorer, som vurderes at være indholdsmæssigt bedre end de allerede eksisterende indikatorberegninger.
- Hvorvidt indikatorerne allerede kan inddrages i forbindelse med udarbejdelsen af Finansloven for 2008.
- En vurdering af de tilgængelige datas kvalitet. Der er ikke foretaget egentlige statistiske usikkerhedsberegninger. UBST's udgangspunkt er dog klart: En model, der fordele basismidler til universiteterne på basis af universiteternes præstationer, forudsætter relevante og pålidelige indikatorer for disse præstationer.
- Identifikation af eksisterende datakilder og indberetningskanaler, bl.a. med det formål at begrænse omfanget af dobbeltindberetninger.
- At forbedring af indikatoerværdierne skulle føre til noget kvalitativt bedre end den nuværende tilstand. Det har betydet fokus på både uddannelseskvalitet, og realisering af klare regeringsmål, som også kan have et samfundsøkonomisk rationale. Det betyder bl.a. at også produktivitetsindikatorer fx frafaldsprocent og studietid er relevante.

Formatted: Bullets and Numbering

Der har i forbindelse med arbejdet alene været diskuteret indikatorer for bacheloruddannelser og 2-årige kandidatuddannelser. Således har arbejdet ikke forholdt sig til de indikatorer, der beskriver universiteternes aktivitet vedrørende udelte kandidatuddannelser samt voksen- og efteruddannelse.

Når der er set bort fra de udelte kandidatuddannelser skyldes det, at der ikke længere optages nye studerende på disse uddannelser, og at det er vanskeligt at sammenligne indikatorværdier for bacheloruddannelser og 2-årige kandidatuddannelser med indikatorværdier for udelte kandidatuddannelser. Der er imidlertid ikke tale om et fuldstændigt uproblematisk valg. At fokusere alene på bacheloruddannelserne og de 2-årige kandidatuddannelser betyder, at der i modellens indfasning er en betydelig uddannelsesvolumen, der ikke påvirker indikatorværdierne. Således vil det i forbindelse med finansloven for 2008 ikke være muligt at inddrage tal for civilingeniører, farmaceuter, landinspektører, medicin, tandlæge og dyrlæge.

I praksis betyder ovenstående, at det ikke i forbindelse med finansloven i 2008, er muligt at inddrage tal for de tekniske videnskaber på AAU og DTU¹. Uddannelsesindikatorer for de tekniske videnskaber kan først inddrages for både bachelorer og kandidater i forbindelse med 2011 finansloven.

Sundhedsvidenskab på KU, AU og SDU kan heller ikke inddrages i forbindelse med finansloven i 2008, det kan tidligst ske for både bachelorer og kandidater i forbindelse med 2013 finansloven.

Da ITU først optager bachelorer fra og med 2007, kan ITU bachelorerne tidligst inddrages i forbindelse med 2013 finansloven.

Voksen- og efteruddannelsesaktiviteten, eksempelvis masteruddannelser, er ikke medtaget, fordi disse uddannelser er uhyre forskellige fra universiteternes ordinære bachelor- og kandidatuddannelser. Forskelle i indhold, opbygning og formål med uddannelserne betyder, at en lang række indikatorer, som er relevante for ordinære uddannelser, ikke har samme relevans for voksen- og efteruddannelser. Endeligt er der heller ikke, på samme måde som for de ordinære uddannelser, et relativt veletableret sæt af eksisterende kvalitetsindikatorer.

De skriftlige oplæg fra Universitets- og Bygningsstyrelsen er løbende blevet revideret på baggrund af drøftelserne med de af universiteterne udpegede eksperter :

- Hanne Krogstrup – Prorektor ved Aalborg Universitet
- Eva Teilman – Studiechef ved Århus Universitet
- Wilbert van der Meer - Specialkonsulent ved Rektorkollegiet

De enkelte indikatorer er behandlet mere indgående i det vedhæftede bilag; *Uddybende gennemgang af indikatorer.*

Ad 1: Vejen gennem uddannelsessystemet

Det er et centralt mål for regeringen, at flere unge fuldfører en universitetsuddannelse – og at de i højere grad fuldfører uddannelsen, mens de stadig er unge.

¹ Fra DTU findes dog kandidatopgørelser, men disse opgørelser stammer de 2-årige kandidatuddannelser som DTU tilbyder diplomingeniører.

Et af redskaberne til at nå disse mål er indførelsen af en incitamentstruktur, der fører til, at det høje frafald blandt studerende og forsinkelser under studierne mindskes, så den meget høje dimittendalder i Danmark falder.

Samtidig er det et vigtigt mål for regeringen, at flere med en lav uddannelsessandsynlighed får en uddannelse, og at en fuldført bacheloruddannelse leder til flere muligheder for beskæftigelse og videreuddannelse.

I det følgende redegøres for en række indbyrdes alternative indikatorer, der kan henføres til problemstillingen om fuldførelse: Frafald, studieprogression i det første studieår, gennemførelsestid og andel fuldførte på normeret tid + 1 år.

1.1 Frafald

Frafald på universiteterne er dels en væsentlig hindring for at nå målet om at flere får en universitetsuddannelse, dels vil frafald med efterfølgende optag på et andet studie være med til at forlænge den enkeltes studietid. Ved at inkludere en indikator for frafald vil universiteterne få et incitament til at iværksætte initiativer, der kan nedsætte frafaldet.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 4/31

Det er en væsentlig begrænsning for indikatoren, at den eksisterende viden om frafaldsårsager er begrænset, og at universiteterne kun har direkte indflydelse på en delmængde af årsagerne til frafald. Det skal dog bemærkes, at så længe der ikke er forskel på hvilken delmængde af frafaldet de enkelte universiteter har indflydelse på, kan indikatoren godt fungere i en benchmarking.

Indikatoren vil potentielt kunne tilskynde universiteterne til at sænke de faglige krav for at mindske frafaldet. Dette problem kan også være gældende for det eksisterende taxametersystem, men det er klart, at presset på det faglige niveau forstærkes, des stærkere incitament der stilles op for at sikre fuldførelse. Således er der allerede i dag et incitament for at begrænse frafald. En studerende, der falder fra lige før specialet, betyder tab af STÅ-indtægt og et eventuelt fremtidigt kandidatfærdiggørelsestaxameter. Modvægten i forhold til presset på kvaliteten er, at uddannelserne løbende vurderes af censorer og det kommende akkrediteringsinstitut. Det marginale yderligere pres af eventuelt at inkludere en frafaldsindikator vil afhænge af indikatorens vægt i modellen til fordeling af basismidler.

Indikatoren kan være med til at tilskynde universiteterne til at hæve optagelseskraevne for derigennem at undgå at optage studerende med en høj sandsynlighed for at falde fra. Dette vil være problematisk i forhold til målsætningen om, at flere skal have en videregående uddannelse.

Endelig kan indikatoren være med til at tilskynde universiteterne til at fastholde studerende på en uddannelse, som de studerende ønsker at skifte væk fra. Da visse studieskift kan ske stort set uden forlængelse, eksempelvis skift mellem tæt beslægtede uddannelser på to universiteter, kan indikatoren være med til at forringe fleksibiliteten i de studerendes uddannelsestilrettelæggelse.

Data for frafald opgøres på nuværende tidspunkt både af Rektorkollegiet og UNI-C/Danmarks Statistik. Rektorkollegiets opgørelser er lavet med det formål, at tilvejebringe grove statistiske nøgletal, og kan ikke uden en revision anvendes til uddeling af midler. Hertil kommer, at Rektorkollegiets måling ikke opgør alt frafald men alene den del af frafaldet, der sker før normeret tid plus 1 år. Indberetningerne til Danmarks Statistik *kan* anvendes, men præges af varierende datadisciplin. Det skønnes at ville styrke datakvaliteten, hvis en udmøntning på grundlag af data fra Danmarks Statistik udsættes, indtil udmøntningen kan ske på baggrund af første indberetning efter, at universiteterne er blevet informeret om, at indberetningen til Danmarks Statistik fremover vil blive anvendt i en finansieringsmodel. De første tilgængelige data herefter vil være data for 2006, som foreligger ultimo 2007 / primo 2008.

De eksisterende beregninger skelner ikke mellem decideret frafald, hvor den studerende opgiver at få en uddannelse, og omvalg, hvor den studerende påbegynder og fuldfører en anden uddannelse. Studerende der skifter universitet i løbet af et studie håndteres ikke tilfredsstillende i nogen af de eksisterende beregninger, således regnes studieskift mellem universiteter altid som frafald, mens en del interne skift på samme universitet tillades. Dette til trods for, at der ikke nødvendigvis er nogen forskel i forhold til forsinkelse mv. De eksisterende beregninger korrigerer ikke for forskelle i, hvor ”frafaldstruede” de studerende er.

Der eksisterer på nuværende tidspunkt beregninger, der kan anvendes i forbindelse med FL 08, men det vil styrke datakvaliteten hvis indikatoren tidligt anvendes i forbindelse med FL 09.

1.2 Studieprogression i det første studieår

Ved at inkludere et mål for studieprogression i løbet af det første studieår som indikator vil man via én indikator kunne sætte fokus på både det frafald og de forsinkelser, der sker i det erfaringsmæssigt kritiske første studieår.

I forhold til indikatorer, der fokuserer på hele studieforløbet, kan denne indikator baseres på væsentligt mere aktuelle tal, og indikatoren vil markant hurtigere end de øvrige beskrevne frafalds- og gennemførelstidsindikatorer kunne sikre ensartede data for alle 8 universiteter. Således vil tal for DTU's bachelorer kunne inddrages samtidigt med opgørelserne fra de øvrige universiteter, og tallene fra ITU's bachelorer vil kunne inddrages fra og med FL 2010 i stedet for FL 2013 .

At indikatoren fokuserer på det første studieår betyder, at frafald og forsinkelser, der ikke sker på det første studieår ikke vil blive afspejlet i indikatoren

Der eksisterer på nuværende tidspunkt ingen samlet opgørelse af denne indikator. Både Universiteterne og UBST kan fremadrettet beregne indikatoren.

Da indikatoren først skal udvikles, kan det for indeværende ikke garanteres, at en indikatorberegning kan være klar tids nok til, at indikatoren kan inddrages i forbindelse med FL 08. Det anbefales, at indikatoren alene beregnes for bacheloruddannelserne.

1.3 Gennemførelstid

Sammenlignet med studerende i andre OECD-lande, er de danske studerende blandt de ældste, når de afslutter deres studier. For at øge dimittendernes tid på arbejdsmarkedet, ønsker regeringen at de studerende starter tidligere på uddannelserne og forsinkelser under studierne mindskes markant.

Inkluderer man en indikator for gennemførelstid, vil universiteterne få et incitament til at iværksætte initiativer, som kan mindske de studerendes forsinkelser.

Et potentielt problem ved indikatoren er, at universiteterne kunne få et incitament til at mindske optaget af studerende, der kan forventes at have behov for en særlig stor indsats for at holde studietiden kort. Det vil være uhensigtsmæssigt i forhold til målsætningen om, at flere skal have en universitetsuddannelse.

Tal for gennemførelstid opgøres på nuværende tidspunkt både af Rektorkollegiet og Uni-C/Danmarks Statistik. Rektorkollegiets opgørelser er lavet med det formål at tilvejebringe grove statistiske nøgletal, og kan ikke uden en revision anvendes til uddeling af midler. Indberetningerne til Danmarks Statistik *kan* anvendes, men præges af varierende datadisciplin. Det skønnes at ville styrke datakvaliteten, hvis en udmøntning på grundlag af data fra Danmarks Statistik udsættes, indtil det kan ske på baggrund af første indberetning efter, at universiteterne er blevet informeret om, at indberetningen til Danmarks Statistik fremover vil blive anvendt i en finansieringsmodel. De første tilgængelige data herefter vil være data for 2006, som foreligger ultimo 2007 / primo 2008.

De eksisterende beregninger er baseret på forløbet tid, ikke reel studietid (der er således ikke korrigeret for orlovsperioder mv.). De eksisterende indikatorer tager ikke højde for merit.

Der eksisterer på nuværende tidspunkt beregninger, der kan anvendes i forbindelse med FL 08, men det vil styrke datakvaliteten hvis indikatoren tidligt anvendes i forbindelse med FL 09.

1.4 Andel fuldførte efter normeret tid+1

Som det fremgår af bilagene, beregner Rektorkollegiet i dag ikke rene frafalds- eller studietidsindikatorer, men i stedet en kombination i form af forløbsopgørelser. Således påvirkes andel fuldførte efter normeret tid plus 1 år både af frafaldet på uddannelsen og studietiden for de, der rent faktisk fuldfører.

For anvendelse af en sådan indikator taler, at den fanger aspekter af både frafald og studietid i én indikator. Imod taler, at der ikke er tale om en ren måling af hverken frafald eller studietid, og at anvendelsen af en sådan indikator potentielt vil fjerne fokus fra de studerende, der har læst mere end normeret tid plus 1 år.

Som fremhævet foretages beregningen i dag af rektorkollegiet. Rektorkollegiets opgørelser er lavet med det formål at tilvejebringe grove statistiske nøgletal, og kan ikke uden en revision anvendes til uddeling af midler. Indberetningerne til Danmarks Statistik *kan* anvendes, men præges af varierende datadisciplin. Det

skønnes at ville styrke datakvaliteten, hvis en udmøntning på grundlag af data fra Danmarks Statistik udsættes indtil det kan ske på baggrund af første indberetning efter, at universiteterne er blevet informeret om, at indberetningen til Danmarks Statistik fremover vil blive anvendt i en finansieringsmodel. De første tilgængelige data herefter vil være data for 2006, som foreligger ultimo 2007 / primo 2008.

Der eksisterer på nuværende tidspunkt beregninger, der kan anvendes i forbindelse med FL 08, men det vil styrke datakvaliteten hvis indikatoren tidligst anvendes i forbindelse med FL 09.

1.5 Flere med en lav uddannelsessandsynlighed får en uddannelse

At flere unge med en lav uddannelsessandsynlighed får en uddannelse, er en vigtig forudsætning for at nå regeringens mål om, at minimum 50 pct. af en ungdomsårgang får en videregående uddannelse. Universiteterne har en væsentlig rolle i forhold til denne målsætning, og en inklusion af denne indikator vil give universiteterne et incitament til at iværksætte initiativer over for potentielle studerende, som af forskellige årsager må vurderes at have en lav uddannelsessandsynlighed.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 7/31

Inkludering af denne indikator vil samtidig kunne modvirke de u hensigtsmæssige konsekvenser, der kan være forbundet med, at indikatorer for frafald og gennemførelstid ikke tager højde for studieegnethed.

Der eksisterer på nuværende tidspunkt ingen opgørelser af denne indikator. Der er derfor behov for et udredningsarbejde på området. Udredningsarbejdet kan blandt andet tage udgangspunkt i den engelske model for forventet frafald blandt forskellige grupper af studerende.

Da der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer en indikator på området, er der behov for et analysearbejde før en indikator kan opstilles. Derfor forventes indikatoren ikke at kunne medtages i forbindelse med FL 08.

1.6 Uddannelsesrettelæggelse, der giver de studerende mulighed for stor fleksibilitet.

Ændringen af uddannelsesbilledet fra udelte kandidatuddannelser til en 3+2 struktur bør betyde, at de studerende får øgede muligheder for dels at søge beskæftigelse, dels at skifte uddannelse og/eller universitet efter 3 års uddannelse. Forudsætningen for disse muligheder er reelt afrundede bachelorforløb. Indikatoren skal måle muligheden for skift/fleksibilitet ikke den realiserede fleksibilitet.

Universiteterne har ifølge de gældende regler pligt til at sikre, at bacheloruddannelser er afrundede og giver adgang til mindst to kandidatuddannelser. Det nyetablerede akkrediteringsråd skal blandt andet kontrollere, at ovenstående er tilfældet på alle bacheloruddannelser.

Der eksisterer på nuværende tidspunkt ingen opgørelser af denne indikator. Før en indikator kan etableres, er der derfor behov for et udredningsarbejde på

området. Først ved afslutningen af dette udredningsarbejde vil det kunne estimeres, hvornår indikatoren kan indgå i en finansieringsmodel.

Da der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer en indikator på området, er der behov for et analysearbejde før en indikator kan opstilles. Derfor forventes indikatoren ikke at kunne medtages i forbindelse med FL 08.

Ad 2: Internationalisering

Danske studerende til udenlandske universiteter

Regeringen har sat som mål, at mange flere studerende skal have en mulighed for at uddanne sig udlandet. Ved at inkludere en indikator for andelen af studerende, som tager en del af uddannelsen i udlandet, vil man belønne universiteter, der indgår attraktive udvekslingsaftaler og tilskynder deres studerende til at læse i udlandet.

På nuværende tidspunkt er universiteternes økonomiske incitament til at sende deres studerende på udlandsophold begrænset: Et udvekslingsophold udløser et mindre internationaliseringstilskud til universitetet, men da universitetet samtidig mister STÅ-indtægter i forhold til situationen, hvor den studerende ikke havde taget et udvekslingsophold, er det ofte mere økonomisk fordelagtigt for universiteterne at undgå, at deres studerende rejser ud.

De enkelte universiteter indberetter allerede på nuværende tidspunkt data for antallet af udvekslingsstuderende til UBST. Disse data danner basis for udbetaling af internationaliseringstaksameter, og er derfor underlagt revisionskontrol.

Det er på mulig at anvende de eksisterende opgørelser i forbindelse med FL 08.

Udenlandske studerende til danske universiteter

Udenlandske studerende bidrager positivt til studiemiljøet ved de danske universiteter. Ved at medtage en indikator for andelen af udenlandske studerende på de danske universiteter, gives universiteterne et incitament til at tiltrække studerende fra udlandet.

De enkelte universiteter indberetter allerede på nuværende tidspunkt data for antallet af udvekslingsstuderende til UBST. Disse data danner basis for udbetaling af internationaliseringstaksameter, og er derfor underlagt revisionskontrol.

I forhold til udenlandske studerende kan man udover udenlandske studerende på udvekslingsophold også overveje at inddrage oplysninger om udenlandske studerende, der tager hele deres uddannelse i Danmark. En tilsvarende opgørelse kan ikke laves for danske studerende, da danskere der tager hele deres uddannelse på et udenlandsk universitet i sagens natur ikke kan henføres til et dansk universitet.

Det er på mulig at anvende de eksisterende opgørelser i forbindelse med FL 08.

Ad 3: Nyuddannedes beskæftigelse og indkomst

De færdiguddannedes beskæftigelse

Universiteternes uddannelser skal svare til samfundets behov. Det er derfor et væsentligt mål, at universiteternes uddannelser leder til beskæftigelse for de studerende som fuldfører dem. Ved at inkludere en indikator for nyuddannedes beskæftigelse giver man universiteterne et incitament til at justere deres uddannelser i overensstemmelse med arbejdsmarkedets efterspørgsel. Et incitament, der ikke skabes via taxametersystemet.

Via det nye akkrediteringsråd og de nye aftageråd, er der via en række relativt nye initiativer, sat fokus på udfordringen med at sikre gode beskæftigelsesudsigter for de uddannede.

Relativ stor ledighed hos nyuddannede kan skyldes mange forhold, som universiteterne ikke har indflydelse på, eksempelvis dårlige konjunkturer og manglende fleksibilitet hos den enkelte ledige. I forhold til beregningen af indikatoren kan man også pege på forskelle mellem uddannelser, de to køn og de forskellige regioner i landet.

Imidlertid er der også en klar effekt af den oprindelige uddannelsesdimensioneringsbeslutning, der jo i hovedsagen ligger på universiteterne. En forøgelse af kandidatproduktionen vil alt andet lige gøre det sværere for de nyuddannede at få et job, og som sådan kan der i indikatoren ligge et incitament til, at sænke optaget. Et reduceret optag vil alt andet lige modarbejde målsætningen om, at flere skal have en videregående uddannelse.

Da ændret dimensionering slår igennem med en meget lang forsinkelse, er der tale om indikator med betydelig inert. Generelt er dimensioneringsbeslutningen vanskelig, da den kræver et meget langsigtet fokus.

Universitets- og Bygningsstyrelsen har i forlængelse af lov om åbenhed og gennemsigtighed beregnet beskæftigelsesfrekvenser for nyuddannede. Disse tal har samtidig været i høring på universiteterne.

Indikatoren viser betydelige forskelle i, hvor hurtigt nyuddannede fra de forskellige hovedgrupper overgår til beskæftigelse. Data peger altså i retning af, at indikatoren bør kontrolleres for effekten af de forskellige hovedgrupper.

Indikatoren sonderer ikke imellem relevant og ikke relevant beskæftigelse, men ser alene på, om de nyuddannede når at komme i beskæftigelse indenfor 4-19 måneder, alt efter hvornår på året den nyuddannede fuldførte. Da indikatoren er beregnet for nyuddannedes jobsøgning umiddelbart efter kandidatgraden, antages, at de beskæftigede i altovervejende omfang har fået relevant beskæftigelse. Baggrunden for den antagelse er, at det vurderes, at nyuddannede i den første tid efter fuldførelse primært søger relevant beskæftigelse.

Det er på mulig at anvende de eksisterende opgørelser i forbindelse med FL 08.

De færdiguddannedes indkomst

Hvorvidt universiteternes uddannelser svarer til samfundets behov kan også belyses ved at inkludere data for de nyuddannedes indkomst efter fuldførelse af studiet. Denne indikator viser ikke blot om de nyuddannede er i stand til at opnå beskæftigelse, men indikerer også om beskæftigelsen er relevant.

Hvis indikatoren ikke blot skal udtrykke forskelle mellem regional placering, branche mv., er det nødvendigt at kontrollere indikatoren for forskelle mellem uddannelser/hovedområder. Eksempelvis vil uddannelser, der typisk leder til ansættelse i den offentlige sektor generelt være forbundet med lavere lønninger, end de uddannelser, der primært uddanner til den private sektor. Korrigeres der ikke for dette forhold, vil universiteter blive straffet for at uddanne til en sektor med et generelt lavere indkomstniveau, selv om denne sektor i høj grad efterspørger arbejdskraft fra universiteterne.

Udover forskelle mellem hvilke sektorer uddannelserne primært retter sig imod, kan man også pege på forskelle, der er påvirket af regionale forhold og uddannelsernes kønsmæssige profil.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 10/31

Imidlertid har den oprindelige uddannelsesdimensioneringsbeslutning, der jo i hovedsagen ligger på universiteterne, også en effekt på løndannelsen. En forøgelse af kandidatproduktionen vil alt andet lige gøre det sværere for de nyuddannede at få en høj løn, og som sådan kan der i indikatoren ligge et incitament til, at sænke optaget. Et reduceret optag vil alt andet lige modarbejde målsætningen om, at flere skal have en videregående uddannelse.

Da ændret dimensionering slår igennem med en meget lang forsinkelse, er der tale om indikator med betydelig inert. Generelt er dimensioneringsbeslutningen vanskelig, da den kræver et meget langsigtet fokus.

Universitets- og Bygningsstyrelsen kan med udgangspunkt i data fra Danmarks Statistik beregne en indikator for de nyuddannedes lønindkomst.

Det er muligt at anvende de eksisterende opgørelser i forbindelse med FL 08.

Opsummering over datasituationen i forbindelse med FL 08

Nedenstående skema opsummerer, hvor dækkende de eksisterende data er, for de indikatorer, der ovenfor angives, at kunne inddrages i Finansloven for 08.

Indikatorer hvor der er usikkerhed om, hvorvidt beregninger af tilfredsstillende kvalitet vil kunne gennemføres tidsnok til FL 08, er ikke medtaget i skemaet. Det gælder:

- Studieprogression i det første studieår
- DST baserede forløbsberegninger a la Rektorkollegiets N + 1 beregninger

Indikator	Datakilde	KU	AU	DTU	SDU	AAU	RUC	CBS	ITU
Frafald	DST baseret tværsnit (bachelor)	+	+	-	+	+	+	+	-

Indikator	Datakilde	KU	AU	DTU	SDU	AAU	RUC	CBS	ITU
Gennemførelse stid	DST baseret tværsnit (2-årig kandidat)	-	+	(+)	-	+	-	-	+
	Rektorkollegiet (bachelor)	+	+	-	+	+	+	+	-
	Rektorkollegiet (kandidater)	+	+	-	+	+	+	+	+
	DST (bachelor)	+	+	-	+	+	+	+	-
	DST (2-årig kandidat)	+	+	(+)	+	+	+	+	-
	Rektorkollegiet (bachelor)	+	+	-	+	+	+	+	-
	Rektorkollegiet (kandidater)	+	+	-	+	+	+	+	+
	Rektorkollegiet (bachelor)	+	+	-	+	+	+	+	+
	Rektorkollegiet (kandidat)	+	+	-	+	+	+	+	+
Fuldførte efter normeret tid + 1 år									Universitets- og Bygningsstyrelsen
Danske studerende på udveksling i udlandet	UBST (internationaliseringstaks t)	+	+	+	+	+	+	+	+
Udenlandske studerende på udveksling i Danmark	UBST (internationaliseringstaks t)	+	+	+	+	+	+	+	+
Færdiguddann ede kandidaters beskæftigelse	DST/UBST	+	+	+	+	+	+	+	+
Færdiguddann ede kandidaters indkomst	DST/UBST	+	+	+	+	+	+	+	+

Bilag: Uddybende gennemgang af indikatorer

Indikator	Vejen gennem uddannelsessystemet 1: Frafaldsprocent
Indikatorens relevans	Regeringen har en målsætning om, at mindst 50 procent af en ungdomsårgang skal fuldføre en videregående uddannelse i 2015. En lavere frafaldsprocent er en vigtig brik i opfyldelsen af denne målsætning. En lavere frafaldsprocent vil formodentligt også mindske forsinkelserne i uddannelsessystemet.
Eksisterende målinger af indikatoren	<p>a) På baggrund af universiteternes indberetninger til Danmarks Statistik beregner UNI-C en gennemførselsprocent. En frafaldsprocent kan beregnes som: Frafaldsprocent = 1 – gennemførselsprocent</p> <p>Beregningen kan opdeles på universiteter, hovedområder og enkeltuddannelser, hvis der er tilstrækkelig aktivitet.</p> <p>b) Den mest relevante indikator i Rektorkollegiets nøgletal er: % ophørte efter normeret tid + 1 år</p> <p>Indikatoren er opdelt på universiteter, hovedområder og uddannelse, det vil sige bachelor samt henholdsvis delte og udelte kandidatuddannelser.</p>
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	<p><i>Vedrørende a)</i> Datakilden er universiteternes indberetninger til Danmarks Statistik. Danmarks Statistiks efterfølgende behandling af data, samt tidsfrister for indberetningerne, betyder, at disse opgørelser vil være tidmæssigt forsinkede i forhold til opgørelser baseret på universiteternes egne administrative systemer. Den efterfølgende behandling af indberetningerne fra universiteterne, samt varierende datadisciplin i universiteternes indberetninger, betyder endvidere, at universiteterne ikke altid 100% vil kunne genkende oplysningerne. Tallene er ikke underlagt en egentlig revisionskontrol.</p> <p>UNI-C's frafaldsprocent er en såkaldt tværsnitsberegning, der alene benytter bevægelserne i perioden 1/10 2004 til 30/9 2005 til at beregne 2005 tallene.</p> <p><i>Vedrørende b)</i> Datakilden er de enkelte universiteters administrative systemer. Rektorkollegiets beregninger er gennemført for at have relativt ensartede statistiske nøgletal. Den opstillede beregningsmanual er tilstrækkelig til statistiske formål, men sikrer ikke tilstrækkelig ensartede opgørelser til bevillingsformål. Beregningerne er ikke underlagt en egentlig revisionskontrol.</p> <p>Da der er tale om forløbsdata, for dem, der har været i gang i normeret tid + 1 år, er eksempelvis bachelortallene i 2005 beregnet på baggrund af optaget via den koordinerede tilmelding i 2001.</p> <p><i>b1)</i> På baggrund af indberetningerne til Danmarks Statistik er det</p>

muligt at lave forløbsbaserede beregninger lig b). Beregningerne gennemføre på nuværende tidspunkt ikke på systematisk vis.

Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?

Vedrørende a)

UNI-C's tværsnitsberegning, der er baseret på universiteternes indberetninger til Danmarks Statistik, skal godkendes i Undervisningsministeriet før offentliggørelse. 2005-tallene er endnu ikke godkendt, men det forventes at ske snart. Normalt vil offentliggørelse kunne ventes omkring nytår.

Vedrørende b)

Rektorkollegiet offentliggjorde omkring 1/10 2006 en række nøgletal for universitetssektoren, herunder den ovenfor nævnte indikator. Der er tale om 2005-nøgletal. Da der er tale om forløbsdata for dem, der har været i gang i normeret tid + 1 år, er eksempelvis bachelortallene for 2005 beregnet på baggrund af optaget gennem den koordinerede tilmelding i 2001.

Vedrørende a og b)

Både rektorkollegiet og UNI-C's 2005 tal offentliggøres ikke i 2005, men med omkring et års forsinkelse. Rektorkollegiet må forventes at kunne offentliggøres lidt hurtigere end UNI-C, da datavalideringen hos Danmarks Statistik og UNI-C også tager tid.

Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008

For a):

Der er tale om en tværsnitsberegning, der beregner indikatoren alene med udgangspunkt i bevægelserne i løbet af det sidste tværsnitsår. For 2005 tallene drejer det sig om bevægelser i perioden fra 1/10 2004 til 30/9 2005. Det betyder, at ændret adfærd slår igennem i indikatorerne langt hurtigere end det er tilfældet med forløbsindikatorerne.

Ved at anvende data fra Danmarks Statistik kan UBST sikre en ensartet beregningsmetodik. Da der eksisterer krav om indberetning til Danmarks Statistik, er der også sikkerhed for, at disse data vil være tilgængelige.

Ministerierne, interesseorganisationerne og andre foretager løbende en lang række analyser af de studerende og de færdiguddannede fra universiteterne. Dette sker typisk med udgangspunkt i data fra Danmarks Statistik. Hvis en anden kilde end Danmarks Statistik vælges, må det forventes, at universiteterne vil flytte en del af deres datavalideringsressourcer væk fra indberetningerne til Danmarks Statistik. Dette vil svække kvaliteten af alt det øvrige arbejde, der er baseret på Danmarks Statistik.

Imod a):

Tværsnitsberegningerne kan kun gennemføres, hvis der er tilgang på uddannelsen, samt tilstrækkelig aktivitet af studerende med studietider frem mod mindst den normerede studietid, gerne længere. Det betyder, at tværsnitsberegningerne er meget følsomme overfor uddannelsesomlægninger lig overgangen til 3+2 strukturen. Der

arbejdes på at løse denne beregningsmæssige svaghed, men problemet eksisterer pt. Problemet betyder, at det på nuværende tidspunkt reelt kun er muligt at lave nogenlunde dækkende tværnsnitsfuldførelses-procentberegninger for bacheloruddannelserne. Her er endda et par ”huller” for bachelorer indenfor tek/nat på Århus og Københavns Universitet.

Selvom der eksisterer et indberetningskrav til Danmarks Statistik, er der forskel på den datadisciplin, de forskellige universiteter anlægger. Da der foregår en vis efterbehandling af data i Danmarks Statistik, vil universiteterne have sværere ved at genkende tal fra Danmarks Statistik end tal fra deres egne administrative systemer.

Blandt andet på grund af forskel i universiteternes datadisciplin, er der typisk større eller mindre problemer med at få komplette indberetninger for det sidste indberetningsår. Der arbejdes på at løse dette problem beregningsteknisk, men det eksisterer i dag. Anvendelse af data til økonomiformål må forventes klart at øge datadisciplinen, men hvis anvendelsen ikke varsles i god tid, kan der eventuelt opstå problemer med datakvaliteten det første år.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 14/31

For b):

Imod b):

Rektorkollegiets nøgletal på uddannelsesområdet er etableret med henblik på at skabe statistiske nøgletal. Indikatorerne bør ikke anvendes til bevillingsformål, før beregningsmetodikken er revideret med henblik på bevillingsudbetaling.

Der er ikke endelig sikkerhed for ensartet beregningsmetodik, eller at beregningerne foreligger på de nødvendige tidspunkter for udmøntning af midler.

Den forløbsbaserede metode har den fordel, at den er relativt simpel og letforståelig. Ulempen er, at ændringer i universiteternes praksis er lang tid om at slå igennem. Hvis universiteterne eksempelvis leverer bedre vejledning, med det mål at sikre et mindre frafald i løbet af det første studieår, går der 4 år før et eventuelt resultat kan ses på indikatoren. I modsætning hertil står tværnsnitsberegningerne under a).

Indikatoren tager ikke højde for den del af frafaldet, der forekommer efter normeret tid + 1 år, og al uddannelsesaktivitet inddrages ikke i beregningen.

Vedr. b1)

En forløbsbaseret beregning baseret på Danmarks Statistik vil kunne sikre, at beregningerne foretages ens på alle universiteterne, men har de samme ulemper som fremføres ovenfor vedrørende b). Hertil kommer, at introduktionen af b1) vil skabe et behov for at diskutere

forskelle mellem b) og b1) opgørelsen, samt hvordan b1) beregningen konkret skal gennemføres.

Imod både a) og b)

Ingen af beregningerne tager højde for institutionskift.

Da begge indikatorer er beregnet på hovedområdeniveau, giver beregningerne en fordel til de største universiteter, da der her er flere muligheder for at skifte, uden at det tæller som frafald.

Ingen af beregningerne tager højde for den forskel i frafaldet, som skyldes forskel i universiteternes rekrutteringsgrundlag. Dette forhold vil blive mere udtalt fremover, som et resultat af det øgede optag af studerende fra mere uddannelsesfremmede miljøer, der er en nødvendig forudsætning for at nå 50% målsætningen.

Begge beregninger er baseret på relativt "gamle" tal. Via disse indikatorer får man derfor ikke en situation, hvor ændringer i løbet af et finansår slår igennem i det samme finansårs indikatorværdier.

Hvordan, og hvornår kan anvendelige indikatorer anvendes

Med baggrund i ovenstående diskussion af datakvalitet kunne man overveje at anvende indikatorer baseret på data fra Danmarks Statistik, efter universiteterne har fået oplyst, at tallene vil blive brugt til at fordele ressourcer efter. Et sådant valg vil betyde, at 2006 tallene er de første, der kan anvendes. Disse data foreligger ultimo 2007 / primo 2008.

Rektorkollegiets indikatorer på uddannelsesområdet bør ikke anvendes til bevillingsformål, før beregningsmetodikken er revideret med henblik på bevillingsudbetaling. En revision kan tidligst være færdig sådan, at indikatorerne kan anvendes i forbindelse med FL 09.

Hvis man ønsker at korrigere resultaterne for en eventuel skævhed i, hvor uddannelsesegnede de studerende er, skal der først igangsættes et analysearbejde omkring dette forhold. Det er urealistisk, at dette arbejde kan være afsluttet i forbindelse med FL 08.

Hvis man vil vente på, at UNI-C får løst de ovenfor identificerede beregningsmæssige udfordringer, er tidsfristen usikker. Arbejdet pågår, men der er ikke nogen endelig tidsfrist, og det er endnu ikke klart, i hvilket omfang en tilfredsstillende løsning rent faktisk kan påregnes.

Diskussion af
indikatoren

En inklusion af indikatoren vil have den væsentlige positive effekt, at der sættes fokus på frafaldsproblematikken. Universiteterne vil med andre ord blive belønnet for at blive bedre til at sikre, at de studerende vælger den rigtige uddannelse, og at undervisningen tilrettelægges på en måde, der mindsker frafaldet. Universiteternes muligheder for at iværksætte initiativer, der mindsker frafald, vil i sagens natur være afhængig af de lovgivningsmæssige rammer fastsat af Ministeriet

Det kan potentielt være et problem, at indikatoren kan give universiteterne en interesse i at sænke det faglige niveau, for at sikre, at flere studerende består. Den samme kritik er dog før blevet rettet mod det eksisterende taxametersystem, så der er ikke grund til at tro, at fordeling af basismidler efter denne indikator vil have en væsentlig negativ effekt.

Indikatoren kan potentielt virke hæmmende i forhold til 50% målsætningen:

- Universiteterne kan få en interesse i at skærpe adgangskravene til uddannelserne, så færre, men mere egnede, studerende bliver optaget.
- Universiteterne kan få et formindsket incitament for at rekruttere studerende fra uddannelsesfremmede miljøer – en udvikling, der er nødvendig, hvis 50% målsætningen skal nås.

Det er værd at overveje, om der bør skelnes mellem decideret frafald og omvalg, hvor den studerende påbegynder - og fuldfører - en anden uddannelse. Det vil dog være vanskeligt at tage højde for dette i en måling, da det dermed ville være nødvendigt at følge de studerende, der faldt fra i en meget lang årrække. Samtidig kan der argumenteres for, at et frafald - uanset om den studerende påbegynder en ny uddannelse eller ej – kan ses som udtryk for manglende information om studieindhold og/eller uhensigtsmæssig tilrettelæggelse af studiet fra universitetets side. I visse tilfælde kan frafald dog være udtryk for, at den studerende vælger at afbryde uddannelsen på et universitet for at forsætte samme uddannelse uddannelse i en anden by, der er mere attraktiv - eksempelvis på grund af muligheder for relevant studiearbejde. Det er derfor værd at overveje, om en fremtidig udvikling af indikatoren skal tage højde for sådanne situationer. Det er dog ikke ligetil at indkorporere sådanne forhold i indikatoren, da det i praksis vil være vanskeligt at afgøre årsagerne bag sådanne studieskift.

Frafald påvirkes af en række faktorer. Mulighederne for at handle i forhold til nedbringelse af frafaldet svækkes dels af manglende viden om, hvad der påvirker frafaldet, dels af det forhold, at en del frafaldsårsager er udenfor universiteternes kontrol.

Indikator	Vejen gennem uddannelsessystemet 2: Studieprogression i første studieår
Indikatorens relevans	<p>Et mål for de studerendes studieprogression i det første studieår sætter både fokus på frafald og forsinkelser på studierne (jævnfør indikator 1 og 3 under vejen gennem uddannelsessystemet).</p> <p>Målingen foregår efter det erfaringsmæssigt meget vigtige 1. studieår.</p>
Eksisterende målinger af indikatoren	<p>Der eksisterer på nuværende tidspunkt ingen indikatorberegning af studieprogression i studiets første år.</p> <p>Den enkelte studerendes studieprogression (i form af STÅ) registreres dog på universiteterne, som efterfølgende indberetter oplysningerne til Danmarks Statistik.</p>
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	<p>Der er ikke en direkte sammenhæng mellem ECTS og STÅ, da det begrebsmæssigt er to forskellige ting. En indikator vil dog kunne tage udgangspunkt i, at 1 STÅ i praksis er lig 60 ECTS.</p> <p>Beregningerne kan gennemføres af både universiteterne og UBST baseret på individualindberetningen til Danmarks Statistik.</p> <p>De personspecifikke indberetninger til Danmarks Statistik er ikke underlagt en egentlig revisionskontrol, men den samlede optjening af STÅ/ECTS på universiteterne er underlagt revisionskontrol, da denne danner grundlag for udbetaling af taksametre til universiteterne.</p> <p>Det vil være nødvendigt at koble data fra Danmarks Statistik med data fra Den Koordinerede Tilmelding, for at sikre, at studieprogressionen måles for den rigtige gruppe studerende.</p>
Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?	
Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008	
Hvordan, og hvornår kan anvendelige indikatorer anvendes	<p>Der er behov for et udredningsarbejde på området. Efter dette udredningsarbejde vil det være muligt at estimere, hvornår en anvendelig indikator kan indgå i modellen.</p>

Diskussion af
indikatoren

Indikatoren vil kunne baseres på mere aktuelle tal end forløbsberegninger for frafald og forsinkelse. Desværre opnås denne større aktualitet kun fordi analysen alene ser på studieaktiviteten i det første år. Fordelen ved at se på første studieår er, at det normalt ikke er muligt for studerende at skifte uddannelse eller få orlov i det første studieår (jævnfør adgangsbekendtgørelsen § 36-38). Ligeledes er det heller ikke muligt at optjene mere end en STÅ (60 ECTS) i løbet af det første studieår. Der kan dermed – på tværs af studier – fastsættes en generel norm for studieprogressionen det første år.

Ved at tage udgangspunkt i de optagne på bacheloruddannelserne via den koordinerede tilmelding kontrolleres i et vist omfang for både merit og institutionsskift.

Målet med indikatoren er at fokusere på de studerendes studiestart, hvilket taler for, at beregningerne kun gennemføres på bachelorniveau. Herudover kommer, at den ovenfor anførte kontrol ikke umiddelbart etableres på kandidatniveau.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 18/31

Indikator	Vejen gennem uddannelsessystemet 3: Gennemførelstid
Indikatorens relevans	<p>For at øge de enkeltes tid på arbejdsmarkedet, ønsker regeringen, at studietiden er så kort som muligt.</p> <p>En kortere studietid vil også understøtte regeringens mål om, at unge, der tager en videregående uddannelse, på længere sigt som hovedregel skal være færdige, når de er omkring 25 år.</p>
Eksisterende målinger af indikatoren	<p>a) På baggrund af universiteternes indberetninger til Danmarks Statistik beregner UNI-C en medianstudietid og en gennemsnitlig studietid – begge opgjort i måneder.</p> <p>b) Den mest relevante indikator i Rektorkollegiets nøgletal er: % fuldførte efter normeret tid + 1 år</p> <p>Indikatoren er opdelt på universiteter, hovedområder og uddannelse.</p>
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	<p><i>Vedrørende a)</i></p> <p>Datakilden er universiteternes indberetninger til Danmarks Statistik. Danmarks Statistiks efterfølgende behandling af data, samt tidsfrister for indberetningerne, betyder, at disse opgørelser vil være tidmæssigt forsinkede i forhold til opgørelser baseret på universiteternes egne administrative systemer. Den efterfølgende behandling af indberetningerne fra universiteterne, samt varierende datadisciplin i universiteternes indberetninger, betyder endvidere, at universiteterne ikke altid 100% vil kunne genkende oplysningerne. Tallene er ikke underlagt en egentlig revisionskontrol.</p> <p><i>Vedrørende b)</i></p> <p>Datakilden er de enkelte universiteters administrative systemer. Rektorkollegiets beregninger er gennemført for at have relativt ensartet opgjorte statistiske nøgletal. Den opstillede beregningsmanual er tilstrækkelig til statistiske formål, men sikrer ikke tilstrækkelig ensartede opgørelser til bevillingsformål. Beregningerne er ikke underlagt en egentlig revisionskontrol.</p> <p>Da der er tale om forløbsdata, er eksempelvis bachelortallene i 2005 beregnet på baggrund af optaget via Den Koordinerede Tilmelding i 2001.</p> <p><i>b1)</i> På baggrund af indberetningerne til Danmarks Statistik er det muligt at lave forløbsbaserede beregninger lig b). Beregningerne gennemføres pt. ikke på systematisk vis.</p>
Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?	<p><i>Vedrørende a)</i></p> <p>Rektorkollegiet offentliggjorde omkring 1/10 2006 en række nøgletal for universitetssektoren, herunder det ovenfor nævnte. Der er tale om 2005-nøgletal. Da der er tale om forløbsdata, for dem, der har været i gang i normeret tid + 1 år, er eksempelvis bachelortallene for 2005 beregnet på baggrund af optaget via den koordinerede tilmelding i 2001.</p>

Vedrørende b)

UNI-C's beregninger skal godkendes i Undervisningsministeriet før offentliggørelse. 2005-tallene er endnu ikke godkendt, men det forventes snart at ske. Normalt vil offentliggørelse kunne ventes omkring nytår.

Vedrørende a og b)

Både rektorkollegiet og UNI-C's 2005 tal offentliggøres ikke i 2005, men med omkring et års forsinkelse. Rektorkollegiet må forventes at kunne offentliggøre lidt hurtigere end UNI-C, da datavalideringen hos Danmarks Statistik og UNI-C også tager tid.

Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008

For a):

Ved at anvende data fra Danmarks Statistik kan UBST sikre en ensartet beregningsmetodik. Da der eksisterer krav om indberetning til Danmarks Statistik, er der også sikkerhed for, at disse data vil være tilgængelige.

UNI-C's beregning er reelt en studietidsberegning, der er baseret på samtlige fuldførte i en given periode. I modsætning til indikator b) ses altså ikke kun på de fuldførte indenfor normeret tid + 1 år.

Ministerierne, interesseorganisationerne og andre foretager løbende en lang række analyser af de studerende og de færdiguddannede fra universiteterne. Dette sker typisk med udgangspunkt i data fra Danmarks Statistik. Hvis en anden kilde end Danmarks Statistik vælges, må det forventes, at universiteterne vil flytte en del af deres datavalideringsressourcer væk fra indberetningerne til Danmarks Statistik. Dette vil svække kvaliteten af alt det øvrige arbejde, der er baseret på Danmarks Statistik.

Imod a):

Selvom der eksisterer et indberetningskrav til Danmarks Statistik, er der forskel på den datadisciplin de forskellige universiteter anlægger. Da der foregår en vis efterbehandling af data i Danmarks Statistik, vil universiteterne have sværere ved at genkende tal fra Danmarks Statistik end tal fra deres egne administrative systemer.

Blandt andet på grund af forskel i universiteternes datadisciplin, er der typisk større eller mindre problemer med at få komplette indberetninger for det sidste indberetningsår. Anvendelse af data til økonomiformål må forventes klart at øge indberetningsdisciplinen, men hvis anvendelsen ikke varsles i god tid, kan der eventuelt opstå problemer med datakvaliteten det første år.

For b):

Imod b):

Rektorkollegiets nøgletal på uddannelsesområdet er etableret med henblik på at skabe statistiske nøgletal. Indikatorerne bør ikke anvendes til bevillingsformål, før beregningsmetodikken er revideret

med henblik på bevillingsudbetaling.

Der er ikke endelig sikkerhed for ensartet beregningsmetodik, eller at beregningerne foreligger på de nødvendige tidspunkter for udmøntning af midler.

Der er ikke tale om en egentlig studietidsmåling. Der tages således kun stilling til, hvad der sker frem til normeret tid + 1 år. På kandidatuddannelserne er der en betydelig andel af de fuldførte, der bruger mere end 1 år ekstra på at fuldføre.

Imod både a) og b)

Ingen af beregningerne tager højde for institutionskift.

Da begge indikatorer er beregnet på hovedområdeniveau, giver beregningerne en fordel til de største universiteter, da der her er flere muligheder for at skifte, uden at det tæller som frafald.

Ingen af beregningerne tager højde for "reel" studietid forstået som forløbet tid fratrukket orlovsperioder mv.

Begge beregninger er baseret på relativt "gamle" tal. Via disse indikatorer får man altså ikke en situation, hvor ændringer i løbet af et finansår slår igennem i det samme finansårs indikatorværdier.

Hvordan, og hvornår kan anvendelige indikatorer anvendes

Med baggrund i ovenstående diskussion af datakvalitet kunne man overveje at anvende indikatorer baseret på data fra Danmarks Statistik, efter universiteterne har fået oplyst, at tallene vil blive brugt til at fordele ressourcer efter. Et sådant valg vil betyde, at 2006 tallene er de første, der kan anvendes. Disse data foreligger ultimo 2007 / primo 2008.

Rektorkollegiets indikatorer på uddannelsesområdet bør ikke anvendes til bevillingsformål, før beregningsmetodikken er revideret med henblik på bevillingsudbetaling. En revision kan tidligst være færdig sådan, at indikatorerne kan anvendes i forbindelse med FL 09.

Hvis man ønsker at korrigere resultaterne, så de udtrykker reel studietid, altså eksklusiv orlov mv., samt håndtere meritproblematikken, skal der først igangsættes et analysearbejde omkring disse forhold. Først når analysearbejdet er slut, kan det estimeres, hvornår reviderede indikatorer kan inddrages. Det er dog urealistisk, at dette arbejde kan være afsluttet i forbindelse med FL 08.

Diskussion af
indikatoren

Indikatoren vil sætte fokus på forsinkelsesproblematikken, og universiteterne vil blive belønnet for en undervisnings-tilrettelæggelse, der mindsker forsinkelser.

Man kan teoretisk forestille sig, at universiteterne vil få en interesse i at udskrive studerende, der måske nok har læst længe, men stadig ville have en chance for at bestå, og dermed øge udbuddet af akademisk arbejdskraft. En så uhensigtsmæssig adfærd fra universiteternes side forekommer dog ikke sandsynlig - også fordi de derved ville gå glip af STÅ-indtjening for disse studerende.

Universiteterne kan potentielt få en interesse i at mindske optaget af studerende, der antages at ville få en lang studietid. Dette kunne eksempelvis give et formindsket incitament til at rekruttere studerende fra uddannelsesfremmede miljøer, hvilket vil svække mulighederne for at nå 50%-målsætningen. Dette forudsætter dog, at universiteterne allerede ved optag entydigt kan identificere de grupper, der typisk har en lang studietid, hvilket på ingen måde er givet.

De eksisterende indikatorer er baseret på forløbet tid, ikke reel studietid, det vil sige forløbet tid fraregnet orlovsperiode mv. De eksisterende indikatorer tager ikke højde for merit.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 22/31

Indikator	Vejen gennem uddannelsessystemet 4: Flere med lav uddannelsessandsynlighed får en videregående uddannelse
Indikatorens relevans	Regeringen har en målsætning om, at mindst 50 procent af en ungdomsårgang skal fuldføre en videregående uddannelse i 2015. Flere studerende fra miljøer med en lav uddannelsessandsynlighed er en vigtig brik i opfyldelsen af denne målsætning. Initiativer på dette felt kunne også rette sig imod studerende, som af forskellige grunde har et lavt eksamenssnit, ordblinde studerende, handicappede studerende etc.
Eksisterende målinger af indikatoren	Der eksisterer på nuværende tidspunkt ingen indikatorberegning.
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	
Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?	
Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008	
Hvordan, og hvornår kan anvendelige indikatorer anvendes	Der er behov for et udredningsarbejde på området, der blandt andet skal undersøge, hvad andre lande gør på dette område. Efter dette udredningsarbejde vil det være muligt at estimere, hvornår en anvendelig indikator kan indgå i modellen. Et fremadrettet udredningsarbejde kan blandt andet tage udgangspunkt i erfaringer fra den model for forventet frafald, der benyttes i England.
Diskussion af indikatoren	En inklusion af denne indikator ville kunne balancere potentielle uhensigtsmæssige konsekvenser ved indikatorer for uddannelsestid og frafald (Hvor universiteter kan have et incitament til at fravælge/ undlade at tiltrække nye studerende med en lav uddannelsessandsynlighed).

Indikator	Vejen gennem uddannelsessystemet 5: Uddannelsestilrettelæggelse, der giver de studerende mulighed for stor fleksibilitet
Indikatorens relevans	Regeringen ønsker, at bacheloruddannelserne fremover bliver reelt afrundede forløb, der kan pege mod dels arbejdsmarkedet, dels så mange kandidatuddannelser som muligt, herunder kandidatuddannelser på andre universiteter end det universitet, hvor den studerende har fuldført bacheloruddannelsen.
Eksisterende målinger af indikatoren	Der eksisterer på nuværende tidspunkt ingen indikatorberegning.
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	
Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?	
Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008	
Hvordan, og hvornår kan anvendelige indikatorer anvendes	Der er behov for et udredningsarbejde, der skal klarlægge hvordan indikatoren kan måles. Efter dette udredningsarbejde vil det være muligt at estimere, hvornår en anvendelig indikator kan indgå i modellen.
Diskussion af indikatoren	

Indikator	Internationalisering 1: Danske studerende til udenlandske universiteter
Indikatorens relevans	Regeringen har i Globaliseringsstrategien sat som mål, at mange flere studerende skal have en mulighed for at uddanne sig i udlandet.
Eksisterende målinger af indikatoren	Universiteterne indberetter tal for studerende (ud- og indrejsende), der udløser internationaliseringstilskud, direkte til UBST. (Rektorkollegiets nøgletal indeholder ligeledes disse tal for antallet af danske studerende på udvekslingsophold ved udenlandske universiteter.) Indikatoren er opdelt på universiteter og hovedområder.
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	Datakilden er de enkelte universiteters administrative systemer. Datakvaliteten vurderes at være høj, da disse data allerede på nuværende tidspunkt er afgørende for udbetaling af internationaliseringstilskud, og derfor er underlagt universiteternes revisionskontrol. Universiteterne indberetter <i>antallet</i> af danske studerende, der udløser internationaliseringstilskud. <i>Andelen kan beregnes enten via antal ressourceudløsende studerende, eller</i> universiteternes indberetninger af studieaktivitet (STÅ) på VTU's uddannelser. Data inkluderer ikke danske studerende, som tager hele deres uddannelse på et udenlandsk universitet. Disse studerende kan i sagens natur ikke kobles til et dansk universitet, og er derfor ikke relevante i en indikatormodel.
Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?	Tal for 2006 dækker perioden fra oktober 2005 til ultimo september 2006. Disse tal indberettes til UBST allerede i oktober 2006. Der er således tale om forholdsvis aktuelle tal, hvor adfærdsændringer relativt hurtigt vil have en effekt på indikatoren. Der vil dog ikke være tale om, at adfærdsændringer et givent år vil slå igennem på den efterfølgende finanslov.
Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008	For: Tallene er beregnet af universiteterne selv, og må derfor forventes at have en betydelig legitimitet i sektoren.
Hvordan, og hvornår kan anvendelige indikatorer anvendes	Det nuværende datamateriale er i udgangspunktet anvendelig i forhold til en indikatorberegning.
Diskussion af indikatoren	Indikatoren vil give universiteterne et stærk incitament til at iværksætte initiativer, der kan forøge andelen af studerende, som tager en del af deres uddannelse ved et udenlandsk universitet. Samtidig vil indikatoren give et øget fokus på mulighederne for fleksibilitet og meritoverførsel fra andre studiesteder, hvilket også ville øge mulighederne for at kombinere uddannelseselementer fra forskellige danske universiteter. Potentielt kan indikatoren give universiteterne et incitament til at sænke de faglige krav i forbindelse med udlandsophold.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 25/31

Indikator	Internationalisering 2: Udenlandske studerende til danske universiteter
Indikatorens relevans	Udenlandske studerende bidrager positivt til studiemiljøet, indgår i rekrutteringsgrundlaget for forskeruddannelser og kan bidrage til at sikre danske virksomheder højt kvalificeret arbejdskraft. Derfor har regeringen i globaliseringsstrategien sat som mål, at der skal flere dygtige udenlandske studerende til Danmark.
Eksisterende målinger af indikatoren	<p>a) Universiteterne indberetter tal for studerende (ud- og indrejsende), der udløser internationaliseringstilskud direkte til UBST. (Rektorkollegiets nøgletal indeholder ligeledes disse tal for antallet af danske studerende på udvekslingsophold ved udenlandske universiteter.)</p> <p>Indikatoren er opdelt på universiteter og hovedområder.</p> <p>b) Rektorkollegiets nøgletal indeholder tal for antallet af udenlandske studerende, som er indskrevet på en hel universitetsuddannelse.</p>
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	<p>Datakilden er de enkelte universiteters administrative systemer.</p> <p>Datakvaliteten vurderes at være høj, særligt for a), da disse data allerede på nuværende tidspunkt er afgørende for udbetaling af internationaliseringstilskud, og derfor er underlagt universiteternes revisionskontrol.</p> <p>Universiteterne indberetter <i>antallet</i> af udenlandske studerende, der udløser internationaliseringstilskud (og antallet af udenlandske studerende på hele uddannelser til Rektorkollegiet). <i>Andelen kan beregnes enten på baggrund af antal ressourceudløsende studerende, eller universiteternes indberetninger af studieaktivitet (STÅ) på VTU's uddannelser.</i></p>
Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?	<p>a) Tal for 2006 dækker perioden fra oktober 2005 til ultimo september 2006. Disse tal indberettes til UBST allerede i oktober 2006.</p> <p>b) Data for 2005 blev offentliggjort af Rektorkollegiet cirka 1. oktober 2006.</p> <p>Der er således tale om forholdsvis aktuelle tal, hvor adfærdsændringer relativt hurtigt vil have en effekt på indikatoren. Der vil dog ikke være tale om, at adfærdsændringer et givent år vil slå igennem på den efterfølgende finanslov.</p>
Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008	For: Tallene er beregnet af universiteterne selv, og må derfor forventes at have en betydelig legitimitet i sektoren.
Hvordan, og hvornår kan anvendelige	Det nuværende datamateriale er i udgangspunktet anvendelig i forhold til en indikatorberegning.

indikatorer anvendes

Diskussion af indikatoren	Indikatoren vil give universiteterne incitamenter til at øge andelen af udenlandske studerende, som kan bidrage med andre erfaringer og læringskulturer, og derigennem øge vidensudvekslingen blandt de studerende.
------------------------------	---

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**

Side 27/31

Indikator	Samfundøkonomisk afkast 1: De færdiguddannedes beskæftigelsesgrad
Indikatorens relevans	Det er i regeringens globaliseringsstrategi sat som mål, at universitetsuddannelserne skal svare til samfundets behov. En af de centrale indikatorer på dette punkt er, hvorvidt universiteternes uddannelserne leder frem til beskæftigelse, når de studerende har afsluttet deres studie.
Eksisterende målinger af indikatoren	UBST har – jævnfør lov om åbenhed og gennemsigtighed – opgjort beskæftigelsen for universiteternes dimittender.
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	<p>Indikatoren er beregnet på basis af data fra Danmarks Statistik. Datakvaliteten vurderes derfor at være høj, men tallene er dog ikke underlagt en egentlig revisionskontrol. Tallene har før offentliggørelse været sendt til høring på universiteterne.</p> <p>Med baggrund i tallene, har RUC indledt en dialog med Danmarks Statistik. Årsagen er, at selvom det totale antal kandidater stemmer, er fordelingen på uddannelser anderledes end RUC mener den bør være. Problemet forventes løst, når Danmarks Statistik og RUC opnår enighed om, hvordan RUC's to-fagskandidater skal registreres.</p>
Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?	<p>De seneste offentliggjorte tal for nyuddannedes beskæftigelse dækker over studerende, som afsluttede deres studier i perioden fra 1/6 2003 til 31/5 2004. Dimittendernes arbejdsmarkedsstatus er opgjort ultimo 2004, således at de studerende har haft mellem 4 og 19 måneder til at finde beskæftigelse.</p> <p>Tal for 2005 forventes at være klar ultimo juni 2007.</p>
Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008	<p>På det rent indberetningsmæssige plan vurderes data til at have en tilfredsstillende kvalitet, i forhold til at blive anvendt i en finansieringsmodel. Det styrker i denne sammenhæng data, at universiteterne har haft lejlighed til at kommentere på disse tal i en høringsproces.</p> <p>De væsentligste argumenter imod at anvende indikatoren er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mange andre forhold end universiteternes beslutninger, er med til at afgøre, om de nyuddannede kommer i beskæftigelse. • Den eksisterende indikator er ikke kontrolleret for uddannelsesmæssige, kønsmæssige og regionale skævheder. • Der er tale om en indikator med stor inert.
Hvordan, og hvornår kan anvendelige indikatorer anvendes	Indikatoren vil kunne anvendes i en finansieringsmodel i forbindelse med FL 08.

Diskussion af
indikatoren

Ved at inkludere en indikator for nyuddannedes beskæftigelse, giver man universiteterne et incitament til at justere deres uddannelser i overensstemmelse med arbejdsmarkedets efterspørgsel. Et incitament, der ikke skabes via taxametersystemet.

Relativ stor ledighed hos nyuddannede kan skyldes mange forhold som universiteterne ikke har indflydelse på, eksempelvis dårlige konjunkturer og manglende fleksibilitet hos den enkelte ledige. I forhold til beregningen af indikatoren kan man også pege på forskelle mellem uddannelserne, kønnene og de forskellige regioner i landet.

Imidlertid er der også en klar effekt af den oprindelige uddannelsesdimensioneringsbeslutning, der jo i hovedsagen ligger på universiteterne. En forøgelse af kandidatproduktionen vil alt andet lige gøre det sværere for de nyuddannende at få et job, og som sådan kan der i indikatoren ligge et incitament til at sænke optaget. Da ændret dimensionering slår igennem med en meget lang forsinkelse, er der tale om en indikator med betydelig inert.

Indikatoren sonderer ikke imellem relevant og ikke-relevant beskæftigelse, men ser alene på, om de nyuddannende når at komme i beskæftigelse indenfor 4-19 måneder. Da indikatoeren er beregnet for nyuddannendes jobsøgning umiddelbart efter kandidatgraden, antages det, at de beskæftigede i altovervejende omfang har fået relevant beskæftigelse.

Indikator	Samfundsøkonomisk afkast 2: De færdiguddannedes indkomst
Indikatorens relevans	Det er i regeringens globaliseringsstrategi sat som mål, at universitetsuddannelserne skal svare til samfundets behov. En af de centrale indikatorer på dette punkt må være, hvorvidt universiteternes uddannelserne leder frem til vellønnet beskæftigelse, når de studerende har afsluttet deres studie.
Eksisterende målinger af indikatoren	UBST har beregnet en indikator for nyuddannedes indkomst.
Datakilde, kvalitet og metode ifbm. eksisterende målinger af indikatoren	Indikatoren er beregnet på basis af data fra Danmarks Statistik. Datakvaliteten vurderes derfor at være høj, men tallene er dog ikke underlagt en egentlig revisionskontrol. Der er tale om en bruttoindkomstmåling, hvori personlig indkomst, kapitalindkomst, erhvervsindkomst og udlandsindkomster er medtaget.
Hvor opdaterede /aktuelle er de eksisterende indikatorer?	De seneste beregnede tal for nyuddannedes indkomst er baseret på studerende, som fuldførte deres studie i perioden fra 30/9 2002 til 1/10 2003. Indkomsten for disse studerende er opgjort for kalenderåret 2004. Data for indkomsten i kalenderåret 2005 forventes klar ultimo juni 2007.
Argumenter for/imod af anvende de eksisterende indikatorer i 2008	De tilgængelige data vurderes at være af en tilfredsstillende kvalitet i forhold til at blive anvendt i en finansieringsmodel. I modsætning til tal for nyuddannedes beskæftigelse, har tallene dog ikke været i høring på universiteterne. De væsentligste argumenter imod at anvende indikatoren er: <ul style="list-style-type: none"> • Mange andre forhold end universiteternes beslutninger er med til at afgøre de nyuddannedes indkomst. • Den eksisterende indikator er ikke kontrolleret for uddannelsesmæssige, kønsmæssige, sektormæssige og regionale skævheder. • Der er tale om en indikator med stor inert.
Hvordan, og hvornår kan anvendelige indikatorer anvendes	Indikatoren vil kunne anvendes i en finansieringsmodel i forbindelse med FL 08.
Diskussion af indikatoren	I forhold til indikatoren for de færdiguddannedes beskæftigelse, vil en indikator, der måler de færdiguddannedes indkomst, i højere grad kunne indikere, hvorvidt dimittenderne har relevant arbejde. Det må formodes, at dimittender som er meget efterspurgt på arbejdsmarkedet, ikke bare vil have en høj beskæftigelsesandel, men også have en høj indkomst. Det vil formentlig være vanskeligt at anvende denne indikator uden

en form for hovedområdeopdeling, blandt andet fordi uddannelser, der typisk leder til ansættelse i den offentlige sektor, generelt vil give en lavere løn.

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**

Side 31/30